

УДК 378.147:004

SMART EDUCATION – НОВА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Шевченко Олена Миколаївна

к.пед.н., доцент

Полтавський медичний університет

м. Полтава, Україна

Shevchenko.36028@gmail.com

Статтю присвячено теоретичному розгляду феномена SMART, концепції Smart Education (смарт-освіти). Процес навчання студентів у виші передбачає звернення до інновацій, оскільки застосування нових технологій істотно розширює межі викладання, отримання знань, застосування наявних умінь і навичок у практичній діяльності. В статті наводиться аналіз чинників, що впливають на формування і розвиток концепції Smart Education.

Ключові слова: смарт-освіта, електронне навчання, смарт-навчання, смарт-суспільство

Вступ./Introduction. Трансформування сучасного суспільства в нову соціальну структуру нерозривно пов'язане з глобальною інформатизацією усіх сфер і відносин. Відбувається стрімке формування мережевої парадигми інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій. Омовлені зміни актуалізують переосмислення стрижневих загальнолюдських цінностей і пріоритетів, пошук нового в теорії та практиці навчання й виховання, осучаснення вимог до базових компетентностей. Наша держава також не стоїть осторонь цього процесу. Спостерігаємо поступове виформовування новітньої дидактичної концепції, яка орієнтується насамперед на вступ країни у світовий інформаційно-освітній простір. [1] У результаті інтенсивного розвитку інформаційних технологій, що стали невід'ємною частиною сучасної людини, на зміну «класичному» електронному навчанню поступово приходять Smart Education. З концепцією Smart Education (смарт-освіти) в даний час пов'язана сукупність понять, багато з яких не мають однозначного трактування. Публікації по темі Smart Education з'явилися буквально кілька років тому, і в

них фіксуються ключові тенденції розвитку освіти і створюються прогнози подальших змін освітньої системи. Однак, самі ці публікації на даний час, скоріше, описують приклади системних рішень і технологій у сфері освіти, ніж формують нову парадигму. Така ситуація складає понятійну і концептуальну невизначеність, що не дає можливості однозначно віднести те чи інше явище до області Smart Education (смарт-освіти).

Мета роботи./Aim. Основна мета дослідження – розглянути Smart Education як сучасну сферу освіти, сформулювати ряд понять, які повинні лежати в основі концепції Smart Education. Адже основоположним компонентом smart-суспільства є саме Smart Education, що сприяє забезпеченню максимально високого рівня освіти, відповідає завданням і можливостям сучасного світу.

Матеріали і методи./Materials and methods. Одним із перших учених, який увів аббревіатуру SMART, був Пітер Друкер – економіст, публіцист, педагог, відомий теоретик менеджменту XX століття. SMART – відома й ефективна технологія постановки і формулювання цілей. Акронім SMART означає розумна мета і об'єднує великі літери від англійських слів, що позначають, якою має бути справжня мета: Specific (конкретність); Measurable (вимірність); Attainable (досяжність); Relevant (релевантність); Time-bounded (визначеність у часі). [2]

Концепція SMART в освіті виникла слідом за проникненням у наше життя різноманітних розумних пристроїв, що полегшують процес професійної діяльності та особисте життя (смартфон, розумний будинок, смарткар – інтелектуальний автомобіль, смартборди – інтерактивна інтелектуальна електронна дошка, SMART-система самодіагностики жорсткого диска комп'ютера). SMART має на увазі підвищення рівня інтелектуальності пристроїв, які формують навколишнє середовище для того чи іншого виду діяльності. [3]

Необхідно зауважити, що дослідники провели аналіз підходів до трактування поняття Smart Education, виділи наступні напрямки:

- SMART як освітнє, інтелектуальне середовище, об'єднання реального й віртуального простору.
- SMART як сукупність навчальних закладів і єдність професорсько-викладацького складу.
- SMART як новий вид, новий підхід до освіти, упровадження нових освітніх технологій з використанням ІКТ, що дозволяє досягати більш високих результатів.
- SMART як розвиток особистості в контексті формування нових смарт-компетентностей; індивідуалізація освітніх траєкторій [4; 5; 6; 7].

Smart Education – це гнучке навчання в інтерактивному освітньому середовищі за допомогою контенту з усього світу, що знаходиться у вільному доступі.

Серед головних умов упровадження Smart Education можна виділити:

- зміну фокусу з тривалості навчання на його результативність;
- точні метрики для визначення компетентності до та після освіти;
- електронне портфоліо з результатами метричних вимірювань для аналізу стилю навчання студента. [8]

Результати і обговорення./Results and discussion. Smart Education створює умови для отримання максимально високого рівня освіти, що відповідає можливостям і потребам сучасного світу, допомагає студентам адаптуватися в умовах стрімко мінливого середовища. Це орієнтована на студента система навчання, яка значно збільшує можливості студентів XXI століття, йдучи від уніфікованого до індивідуального навчання, від стандартних знань до диверсифікованих знань, до навчання, розвиває творче мислення. Smart Education сприяє розвитку інтернет-спільнот, соціальних мереж, в яких викладачі зможуть обмінюватися освітнім контентом. Smart Education дасть можливість перейти від пасивного контенту до активного, інтерактивного, on-line, дозволить створити умови синхронізованої доставки знань, що забезпечить

таку якість освіти, яка задовольнятиме студентів. Концепція Smart Education вимагає створення нових навчальних курсів, які повинні бути мультимедійними, актуальними, що мотивують студента, гнучкими (налаштованими на рівень і потреби слухача), інтегрованими, постійно оновлюваними. [9]

Висновки./Conclusions. Smart Education є такою освітньою парадигмою, що лежить в основі системи освіти нового типу, яка передбачає адаптивну реалізацію освітнього процесу, можливу на основі використання інформаційних смарт-технологій. Реалізація парадигми Smart Education спрямована на формування процесу навчання і виховання для придбання знань, навичок, умінь і компетенцій, необхідних для гнучкої й адаптивної взаємодії зі змінною соціального, економічного і технологічного середовища.

Таким чином, наявність вищої якісної освіти – необхідна умова адаптації молоді людини до вирішення широкого класу життєво важливих завдань. Smart Education дозволяє розширити можливості розвитку особистості при вирішенні цих завдань в ситуаціях мінливого світу. Саме вона, на наш погляд, формує творчий потенціал майбутнього фахівця, такий необхідний у сучасних умовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лещенко Т.О., Шевченко О.М. Інноваційні підходи у викладанні української мови як іноземної // Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей МДПУ ім. Б.Хмельницького 2016. С.250-253.
2. Smart [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mental-skills.ru/dict/Smart/> (дата обращения: 05.03.2021).
3. Ширяй А. В. Smart образование в информационном обществе. URL: http://conf.sfu-kras.ru/sites/mn2014/pdf/d01/s14/s14_018.pdf
4. Алетдинова А.А., Мельниченко А.А. Развитие Smart-образования как инновационной технологии // Вестник Югорского государственного университета. 2015. № S2 (37). С. 14-16.

5. Днепровская Н.В., Янковская Е.А., Шевцова И.В. Понятийные основы концепции смарт-образования // Открытое образование. 2015. №6. С. 43-51.
6. Тихомиров В.П. Мир на пути Smart Education: новые возможности для развития // Открытое образование. 2011. № 3. С.22-28.
7. Ji-Seong Jeong, Mihye Kim and Kwan-Hee Yoo. A Content Oriented Smart Education System based on Cloud Computing // International Journal of Multimedia and Ubiquitous Engineering. 2013. Vol. 8, N.6. P.313-328. – Режим доступа: <http://dx.doi.org/10.14257/ijmue.2013.8.6.31>.
8. Агранович Б.Л., Якушкина Е.И., Новикова А.А. Базовые принципы системы SMART-образования. URL: http://portal.tpu.ru/departments/otdel/oit_ic/nauka/smart_edu_base.pdf
9. Поллак Г.А. Smart-образование: новые вызовы и новые возможности // Педагогические и информационные технологии в образовании. 2015. №14.